

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد   بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم   از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نوشته: دکتر وفیق ابراهیم، استاد مطالعات ستراتژیک دانشگاه لبنان
برگردان از: احمد مزارعی
۳۱ اگست ۲۰۲۰

نقش ایران در نظم جدید جهانی

پنج قدرت بزرگ جهانی در مقابله با درگیریهای بین المللی و همچنین با یک دیگر اختلافاتی در حد تضاد دارند، اما همه اینها یکپارچه در مقابل سیاستهای ضد ایرانی آمریکا ایستاده اند.

این کشورها عبارتند از چین، روسیه، و کشورهای سه گانه قدرتمند اروپائی، یعنی المان، فرانسه و انگلستان. اگر در نظر بگیریم که روسیه و چین با آمریکا از سالهای ۱۹۹۰، درگیری دائمی داشتند، اما این سه کشور اروپائی برای اولین بار پس از جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۴۵، در یک موضعگیری جدی، ضدیت آشکار خود را با آمریکا ابراز می دارند.

از آن تاریخ امریکائیهها و ارثان نفوذ اروپائیهها در جهان شده و آنها را به نظام تک قطبی خود ملحق نمودند به طوری که استقلال اروپا را لغو و با یک تفاوت نسبی میان وابستگی انگلستان و تبعیت المان از آمریکا از یک طرف و کوششهای فرانسه برای تمرد از تبعیت آمریکا که در بیشتر موارد به نتیجه نمی رسید.

چه حوادثی باعث شد تا اروپائیهها نافرمانی خود را از آمریکا آغاز کنند؟

در سال ۲۰۱۵، کشورهای پنجگانه به همراهی امریکا موفق به امضای قرارداد هسته‌ئی با جمهوری اسلامی ایران شدند تا این کشور غنی‌سازی اورانیوم را در حدی که بتواند بمب اتمی بسازد متوقف سازد، ایران همچنین موافقت نمود که از طرف نماینده مرکز انرژی بین‌المللی هسته‌ئی مورد نظارت قرار بگیرد، این قرارداد در مرکز شورای امنیت سازمان ملل به امضاء رسید و همچنین به اعضای این شورا حق داده می‌شد که در صورت ضرورت اعتراض کرده و یا سخت‌گیرانه‌ئی شدیدی علیه ایران اعمال کنند.

هنگامی که ترمپ به ریاست جمهوری امریکارسید، دست به یک سلسله اقدامات جدی علیه ایران زد، از جمله این که سیاستهای ضدایرانی اسرائیل و کشورهای خلیج را علیه ایران گسترش داد، این سیاست ضدایرانی ترمپ به مرحله ای رسید که امریکا در سال ۲۰۱۸، از قرارداد هسته‌ئی که بین ایران و سایر کشورها به امضاء رسیده بود خارج شد، و این اقدام امریکا علی‌رغم این بود که نماینده انرژی هسته‌ئی بین‌المللی بیش از یکبار اعلام داشته بود که ایران هیچ‌گونه خلافی که مغایر قرارداد هسته‌ئی باشد مرتکب نشده و این کشور به دنبال تولید سلاح هسته‌ئی نیست.

امریکائنها در این مرحله میان قرارداد هسته‌ئی که با ایران امضا کرده بودند تولید سلاحهای راکتی، بالستیکای ایران که جنبه دفاعی داشتند و همچنین ارتباط این کشور با نیروهای محلی منطقه همچون پاکستان، افغانستان، دولت یمن در صنعا، و نفوذ گسترده اش در عراق و ائتلافش با دولت سوریه و همچنین ارتباط بنیادی با حزب الله لبنان، ارتباط دادند. از اینجا روشن گشت که امریکائنها در نظر دارند از قرارداد هسته‌ئی ابزار فشاری خلق کنند تا بتوانند به وسیله آن مقاومت قدرتمندانه ایران در منطقه را درهم شکسته و این سیاست تازه خود را در خدمت به اسرائیل و نفوذ خود در منطقه خاورمیانه قرار دهند.

این سیاست ضد ایرانی و ضد انسانی امریکا به مرحله ای رسید که به یک محاصره شدید و همه جانبه تازه علیه ایران دست زده که تا کنون هرگونه رابطه اقتصادی واردات و صادرات ایران را با خارج قطع کرده و اگر قدرت و تواناییهای درونی ایران نبود این کشور از درون منفجر می‌شد، اما ایران توانست در مقابل همه این فشارها مقاومت کند و از همه مهمتر این که توانست با غالب کشورهای منطقه وارد ائتلافات گسترده ای شود.

این وضعیت تازه مورد قبول امریکا نبود لذا آنها تحریکات خود و همپیمانانشان را علیه ایران گسترش داده و این دشمنی را به مرحله ای رساندند تا در سال ۲۰۱۸، از قرارداد هسته‌ئی خارج شدند و امریکا با این اقدام خود در این قضیه تنها ماند و کسی حاضر نشد در کنار امریکا باقی بماند. در این مرحله اروپائنها وارد یک دوره ضدو نقیض گوئی شده و به دفاع غیر مستقیم از امریکا دست زده و از غالب انتقادات امریکائنها علیه ایران دفاع نمودند، اما برخورد از قرارداد هسته‌ئی توافق نکردند.

از سوی دیگر بازرسان سازمان انرژی هسته‌ئی بیش از یکبار از مراکز هسته‌ئی ایران با دقت بازدید کرده و بر پایبندی ایران به همه مقررات این سازمان بین‌المللی تأکید ورزیدند.

با این حساب چه چیز تازه است؟

برنامه امریکا برای منهدم کردن ایران باشکست روبه روشد و جمهوری اسلامی ایران پیشنهاداتی که ترمپ برای ایران فرستاد تا بتواند خودش را از بحران موجود رها ساخته شاید بتواند در انتخابات آینده که بزودی برگزار می‌شود پیروز شود، این سرسختی ایران در دفاع از منافع خود باعث شد تا امریکا کشورهای خلیج و اسرائیل را وادارد تا مسأله تسلیحاتی ایران را در شورای امنیت مطرح و خرید و فروش اسلحه را برای ایران منع کنند که آنهم شکست رسوا کننده ای برای امریکا پیش آورد و به مثابه ضربه خرد کننده ای برای حیثیت جهانی امریکا بود.

بعد از رسوائی فوق ، امریکا اینبار به طور ناگهانی از سه کشور اروپائی درخواست نمود که بر اساس قرارداد هسته نئی گذشته، در شورای امنیت محاصره ایران را تجدید کنند.

و اینبار طبیعی بود که روسیه و چین به طور قاطعانه مخالفت خود را با این درخواست امریکا در شورای امنیت ، ابراز کنند ، زیرا این دو کشور در صدد آن هستند که قراردادهائی عمیق با جمهوری اسلامی منعقد کنند.

اما آنچه که برای امریکائیهها، اسرائیلیها و کشورهای خلیج شگفتی آور بود این که سه کشور اروپائی یعنی فرانسه، انگلستان و آلمان ، با مصوبه منع خرید و فروش اسلحه برای ایران و محاصره این کشور در شورای امنیت مخالفت کردند. کشورهای سه گانه بر این باور بودند که اولاً ایران همه شرایط سازمان انرژی بین المللی را به طور کامل اجراء نموده است و اما در مورد دوم یعنی محاصره ایران، اروپائیهها بر این نظر بودند که امریکائیهها این حق را ندارند تا به محاصره ایران دست بزنند زیرا آنها در سال ۱۹۱۸، از این قرارداد خارج شده و به مثابه غریبه در این قرارداد به حساب می آیند.

این وضعیت همچون ضربات خرد کننده ای بود که به طور عمیقی بر امریکائیهها فرود آمد، اگر در گذشته مخالفت‌های چین و روسیه با سیاستهایشان در مجامع بین المللی برایشان قابل تحمل بود اما مخالفت سه کشور اروپائی امر تازه ای بود که بر اساس شرایط و عوامل تازه جهانی شک و شبیهه امریکائیهها را بر می انگیخت، این شرایط و عوامل کدامند:

یکم : متلاشی شدن ترس تاریخی اروپا از امریکا و حتی انگلستان که وابستگی کاملی به امریکا داشت و اکنون به طور کامل از امریکا کنار گرفته است

دوم: هم اکنون موضعگیری اروپائیهها در اتحاد با موضعگیریهای روسیه و چین قرارداد، این بدان معنا است که از نظر ستراتیژیک اروپائیهها فرصت یافته اند تا از فرمانبرداری و تسلط امریکا سرپیچی کنند.

و در اینجا نقطه سوم و وجود اردوآن ایران است که متمرّد اصلی است، زیرا ایران زمینه را برای چین و روسیه و همچنین کشورهای سه گانه اروپائی فرصتی فراهم آورد تا متشکل شوند، ایران یک قدرت معمولی نیست بلکه قدرتی است که مشحون از ثروتهائی است که اروپائیهها به آن نیاز دارند، از طرفی دیگر ایران در منطقه دارای متحدانی بسیار قوی است که در نوبه خود همگی دارای مصادر انرژی و اقتصادهای گوناگون هستند که مورد توجه جهانیان است.

با این حساب روشن می گردد که آنچه که اروپائیهها انجام می دهند ، شروع انقلابی است علیه ژئوپلیتیک امریکا که در مرحله عقب نشینی خود قرارداد و می کوشد موقعیت تازه ای برای خود کسب کند، و از سونوی جهان نیز در مرحله تشکیل قطب بندی جدیدی است.

اگر در گذشته کشورهای اروپائی هر کدام به تنهائی عاجز بودند که به نظام تازه جهانی ببینوند ، اکنون که سه کشور متمرّد هستند توانائی آن را دارند تا خود تشکیل قطب چهارم جهانی قدرتمندی را بدهند که شامل چین ، روسیه و امریکا می گردد و می توانند از پشتیبانی غیر مستقیم ایران نیز برخوردار باشند که توانست با مقاومتش امریکا را به عقب نشینی وادار کند و زمینه را برای تشکیل چند قطبی تازه فراهم کند.

البته ایران منتظر نیست تا کشورهای که از وضعیت موجود استفاده کرده اند، برایش تلگراف تیریک بفرستند، بلکه اتحادش با سوریه ، حزب الله ، حوثیهها، حشد الشعبی ، و مقاومت فلسطین توانائی آن را دارند تا یک نظام قدرتمند که از تأیید ملتهای خود برخوردار و دارای امکانات اقتصادی ، نظامی و همچنین با داشتن برنامه های پیشرو، به تشکیل خاورمیانه ای مستقل و به دور از نفوذ امریکا دست بزنند.

سایت «البنا» لبنان ، هشتم شهریور [سنبله] ۱۳۹۹